

POZMEŇUJÚCI NÁVRH

poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Evy Horváthovej a Jany Žitňanskej

k vládne mu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 717)

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení takto:

1. V Čl. I sa vypúšťajú body 10 a 15.

Doterajšie body sa následne prečísľujú.

Odôvodnenie

Navrhujeme vypustiť novelizačné body 10 a 15, na základe ktorých by malo dôjsť ku zrušeniu jazykových certifikátov ako náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „Ministerstvo“) v dôvodovej správe k novelizačnému bodu 10. uvádza o.i., že v súčasnosti nie je možné kontrolovať zo strany štátu úroveň kvality inštitúcií, ktoré poskytujú jazykové certifikáty a rovnako tak nie je možné preverovať úroveň priebehu a administrácie skúšky. Zdôrazňujeme, že samotný školský zákon garantuje minimálnu kvalitu týchto skúšok, resp. jazykových certifikátov, ktoré sa uznávajú ako náhrada za maturitu z cudzieho jazyka. V § 89 ods. 8 je stanovená podmienka, že ako náhradu za maturitnú skúšku možno uznať len taký jazykový certifikát, ktorý bol získaný minimálne na úrovni B1/B2 „jazykovej náročnosti Spoločného európskeho referenčného rámca“ (ďalej len „SERR“). Inak povedané, ako náhradu za maturitu možno uznať len taký certifikát, ktorý spĺňa požiadavky určené SERR. Tým je zabezpečená štandardizácia, validita a reliabilita skúšok na získanie jazykového certifikátu. Rovnakú úroveň kvality – rovnaké požiadavky, musí spĺňať podľa súčasne platného znenia školského zákona aj samotná maturitná skúška. Podľa § 74 ods. 6 školského zákona platí: „Maturitnú skúšku z cudzích jazykov vykoná žiak podľa úrovni jazykovej náročnosti Spoločného európskeho referenčného rámca.“. Samotný školský zákon teda uznáva za rovnocenné maturitnú skúšku z cudzieho jazyka s certifikátom vydaným podľa tých istých kritérií (požiadaviek SERR). Štát pritom sčasti zabezpečuje kvalitu inštitúcií, ktoré sú oprávnené vyučovať cudzie jazyky a nie sú školami, prostredníctvom stanovených podmienok na získanie povolenia na túto činnosť, ktorá je tzv. viazanou živnosťou. Osoba, ktorá chce vyučovať cudzie jazyky a poskytovať jazykové certifikáty, musí spĺňať v prvom rade osobitné podmienky prevádzkovania živnosti – predovšetkým musí mať príslušnú odbornú spôsobilosť, ktorú garantuje štát akreditovaným vzdelávaním.

Ministerstvo ďalej zdôvodňuje, že uznávanie náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka je administratívnu záťažou pre riaditeľov škôl, ktorí o tom rozhodujú, a že navyše nie sú kompetentní porovnať obsahy skúšok z maturity a jazykového certifikátu. Pokiaľ ide o porovnateľnosť obsahu skúšok, je potrebné zdôrazniť, že riaditelia nie sú povinní porovnávať obsah maturitnej skúšky s jazykovým certifikátom. Ich porovnateľnosť je totiž zabezpečená tým, že tak maturitná skúška z cudzieho jazyka, ako aj jazykový certifikát musia spĺňať rovnaké kritériá – požiadavky stanovené v SERR (bližšie viď predošlý odsek). Administratívnu záťaž v súvislosti so zisťovaním aktuálneho

zoznamu skúšobných a licenčných centier, ktoré poskytujú jazykové certifikáty, možno veľmi jednoducho odstrániť, a to napríklad uverejnením tohto zoznamu a jeho priebežným aktualizovaním na webovom sídle Ministerstva.

Vzhľadom k tomu, že tak maturitná skúška z cudzieho jazyka, ako aj jazykový certifikát musia spĺňať rovnaké kritériá - požiadavky stanovené v SERR, je možné porovnať výsledky dosiahnuté na maturitných skúškach s výsledkami dosiahnutými na skúškach na získanie jazykového certifikátu. Tým pádom je možné „pripočítať“ výsledky zo skúšok na jazykový certifikát k výsledkom z maturitnej skúšky účely štatistiky. Argumenty Ministerstva za zrušenie uznávania náhrady maturitnej skúšky jazykovými certifikátmi z dôvodu, že „nie je možné objektívne porovnať výsledky žiakov v rámci populačného ročníka“ preto neobstoja.

Konštatujeme, že uznávanie jazykových certifikátov ako náhrady za maturitnú skúšku z cudzieho jazyka umožňuje žiakom namiesto maturity absolvovať skúšky na získanie jazykového certifikátu, ktorý má v porovnaní s maturitou širšie využitie nielen v ďalšom vzdelávaní žiaka - štúdiu na VŠ, ale tiež na pracovnom trhu, a to dokonca aj v zahraničí. Navyše, ponechaním súčasne platného znenia školského zákona nedochádza k obmedzovaniu rovnosti šancí žiakov, ale práve naopak, ich šance sú širšie, keďže majú právo si slobodne vybrať, či vykonajú maturitnú skúšku z cudzieho jazyka, alebo či získajú jazykový certifikát, ktorý im maturitnú skúšku nahradí.

Záverom si dovoľujeme citovať z programového vyhlásenia vlády SR schváleného uznesením vlády SR č. 144/2012 z 27.4. 2012: „Vláda bude pri prístupe ku vzdelaniu zohľadňovať nielen ambície žiaka alebo študenta, ale aj jeho schopnosti a vytvorí také legislatívne podmienky, aby zriaďovatelia škôl alebo školy museli pri tvorbe plánov výkonov zohľadňovať aj požiadavky trhu práce.“ Zrušením jazykových certifikátov ako náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka by tak vláda ignorovala nielen požiadavky trhu práce, na ktorom majú jazykové certifikáty ďaleko širšie využitie ako maturitné skúšky z cudzieho jazyka, ale predovšetkým by tiež ignorovala narastajúci záujem samotných žiakov o získanie jazykového certifikátu ako náhrady za maturitnú skúšku, ktorý v priebehu posledných štyroch rokov stúpol takmer trojnásobne (zdroj: NÚCEM). Neuznávanie jazykových certifikátov ako náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka by tak bolo krokom späť, ktorý by bol v rozpore s vyhláseným záujmom vlády realizovať program založený tiež na proeurópskej orientácii.

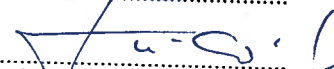
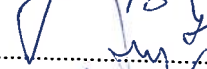
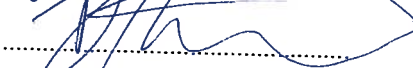
Na základe vyššie uvedených dôvodov preto navrhujeme vypustiť novelizačné body 10. a 15. vládneho návrhu novely školského zákona, a tak ponechať súčasne platnú právnu úpravu umožňujúcu širšiu a najmä slobodnejšiu realizáciu práv žiakov v procese vzdelávania.

POZMEŇUJÚCI NÁVRH

poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Evy Horváthovej a Jany Žitňanskej

k vládne mu návrhu zákona, ktorým sa mení a doplňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(tlač 717)

Meno a priezvisko	Podpis
1. EVA HORVÁTHOVÁ	
2. JANA ŽITŇANSKÁ	
3. Mikuláš Huba	
4. Marek Fecko	
5. Igor HRAŠKO	
6. JÁN MIČOŠEK	
7. Erika Jurinová	
8. Štefan Kyňa	
9. Miroslav KADÚC	
10. A. HIND	
11. Igor Zelenák	
12. Martin Poliačik	
13. Ľubomír Gallo	
14. JAROSLAV LIPPIC	
15. Jozef Viskupič	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	